

Beslut

Datum

2019-09-02

Dnr (anges vid skriftväxling)

511-4153-2015

Dossiénr

NVR2048582

Beslut för bildande av naturreservatet Frägnhällorna

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Frägnhällorna

NVR-id: 2048582

Kommun: Härjedalen

Län: Jämtland

Väggkarta: Sveg 145

Lägesbeskrivning: 4,5 kilometer nordost om Överhogdal

Centrumkoordinater: N: 6910137 E: 488293 (SWEREF99 TM)

Fastigheter: Överhogdal 1:16 och del av Överhogdal
S:3

Ägare: Staten via Naturvårdsverket samt enskilda
markägare

Förvaltare: Länsstyrelsen Jämtlands län

Totalareal: 76 hektar, varav 73 hektar produktiv
skogsmark

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	3
Beskrivning av området	3
Föreskrifter	4
Undantag från föreskrifterna	6
Skötselplan.....	6
Redogörelse för ärendet	7
Ärendets beredning	7
Synpunkter på förslaget till beslut	7
Länsstyrelsens bedömning	7
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	8
Konsekvensutredning.....	8
Upplýsningar	9
Bilagor.....	10

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Frägnhällorna**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets löv- och grannaturskogar med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Syftet nås huvudsakligen genom att skogsmark och andra ingående naturmiljöer får utvecklas fritt. I områden med stor förekomst av lövträd ska dessa naturvärden gynnas genom avveckling av granar.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Blandskog med stort inslag av lövträd, framförallt asp, i olika successionsstadier.
- Näringsrik granskog med inslag av lövträd.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt hålhäckande fåglar.

Beskrivning av området

Frägnhällorna är beläget 4,5 kilometer nordost om Överhogdal i Härjedalens kommun. Området karakteriseras av sluttningar och en dalgång mellan bergshöjderna Krusen och Frägnhällorna. Altituden varierar mellan cirka 360 respektive 560 meter över havet.

Naturreservatet karaktäriseras av en allmän förekomst av asp i olika successionsstadier. Även björk i olika åldrar och storlekar är allmänt förekommande.

I naturreservatet finns en allmän förekomst av asp i olika åldrar och storlekar. Även björk, sälk och rönn förekommer spritt i området. Längs den sydostexponerade bergsslutningen i norra delen finns blandskogar, som i de lägre liggande, näringsrika delarna domineras av gran och asp och i de högre, magrare delarna av tall. I blandskogen i naturreservatets nordvästra del finns stora koncentrationer av äldre asp. Även i den sydvästexponerade och branta slutningen i södra delen av naturreservatet finns ett stort inslag av gamla och grova aspar varav många är bevuxna med lunglav *Lobaria pulmonaria*. I anslutning till sydvästslutningen och i den lägre liggande dalgången finns yngre skog med stort inslag av asp som uppkommit efter avverkningar utförda i slutet av 1950-talet.

En mer omfattande beskrivning finns i skötselplanen, bilaga 3.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro eller spång,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,

4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
5. framföra motordrivet fordon på barmark,
6. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållanden,
7. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
8. införa för området främmande växt- eller djurart,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringssämnen,
10. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

11. uppföra jaktorn.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats som markeras på karta, bilaga 1,
3. utglesning av trädsikt genom avveckling av granar i områden som markeras på karta, bilaga 1,
4. röjning och fällning av träd i område som markeras på karta, bilaga 1,
5. borttagning av främmande arter genom mekaniska metoder,
6. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
4. elda, annat än med medhavd ved,
5. framföra motordrivet fordon på barmark.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

6. röja och underhålla stigar.

Undantag från föreskrifterna

A- och C-föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel enligt undantag i terrängkörningsförfordningen (1978:594),
- c) att framföra motordrivet fordon i räddningstjänst och vid sjukfall,
- d) att framföra motordrivet fordon vid efterbevakning efter brand,
- e) att framföra motordrivet fordon i statligt tjänsteärende,
- f) jakt enligt jaktlag (1987:259),
- g) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med lättare terränggående motorfordon ($\leq 450\text{kg}$).

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Länsstyrelsen utförde naturvärdesinventeringar i området 2007-2008. Ytterligare en inventering och slutgiltig avgränsning av reservatsförslaget gjordes 2009.

2014 köptes den tidigare bolagsägda delen av området av Naturvårdsverket genom en större markbytesaffär, det så kallade ESAB-paketet (Ersättningsmarker i Sverige AB). ESAB-paketet grundades på regeringens proposition Förändrat uppdrag för Sveaskog AB (2009/10:169) då det beslutades att 100 000 hektar produktiv skogsmark skulle avstyckas från Sveaskogs markinnehav för att användas som ersättningsmark vid naturreservatsbildning på större markägares innehav. Markerna fördes därefter över från Sveaskog till det nybildade ESAB, som ägs av Naturvårdsverket, för att använda till markbyten med bolagen.

Lantmäteriet fick 2014 i uppdrag att göra en fastighetsutredning samt att mäta in områdets gränser. Fastighetsutredningen slutfördes samma år och inmätningen slutfördes 2015.

Under 2019 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörd sameby samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Fem yttranden, varav fyra utan erinran, inkom till Länsstyrelsen.

En person yttrade sig angående att jakt inte bör förekomma inom områden som avsätts till naturreservat. Länsstyrelsen bedömer att ett förbud mot jakt inte behövs för att uppnå syftet med naturreservatet.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreservatet hyser höga naturvärden knutna till asp i olika successionsstadier. Medelålders till sena lövsuccessioner på frisk mark i boreal zon är en underrepresenterad skogstyp både nationellt och i länet och en prioriterad skogstyp enligt *Nationell strategi för formellt skydd av skogsmark* från 2017.

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. Länsstyrelsen har bedömt att området därför bör förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen bedömer även att områdets höga naturvärden knutna till lövträd skulle gynnas av en viss utglesning av trädskiktet.

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet berörs inte av några riksintressen.

Gällande översiktsplan för Härjedalens kommun antogs 2004.

Översiktsplanen anger ingen specifik markanvändning för det aktuella området. Enligt *Vindkraft i Härjedalens kommun – östra delen Tillägg till översiktsplan* från 2010, finns inga aktuella planer för större vindkraftsparker i området. Länsstyrelsen bedömer därmed att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsrämsiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27§ förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten, Länstidningen och Tidningen Härjedalen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,

- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Jöran Hägglund. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Susanna Löfgren, chefsjurist Jon Paulsson, chef för naturskydd och förvaltning Per Sander samt handläggare Lisa Linck, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Jöran Hägglund
(beslutande)

Lisa Linck
(föredragande)

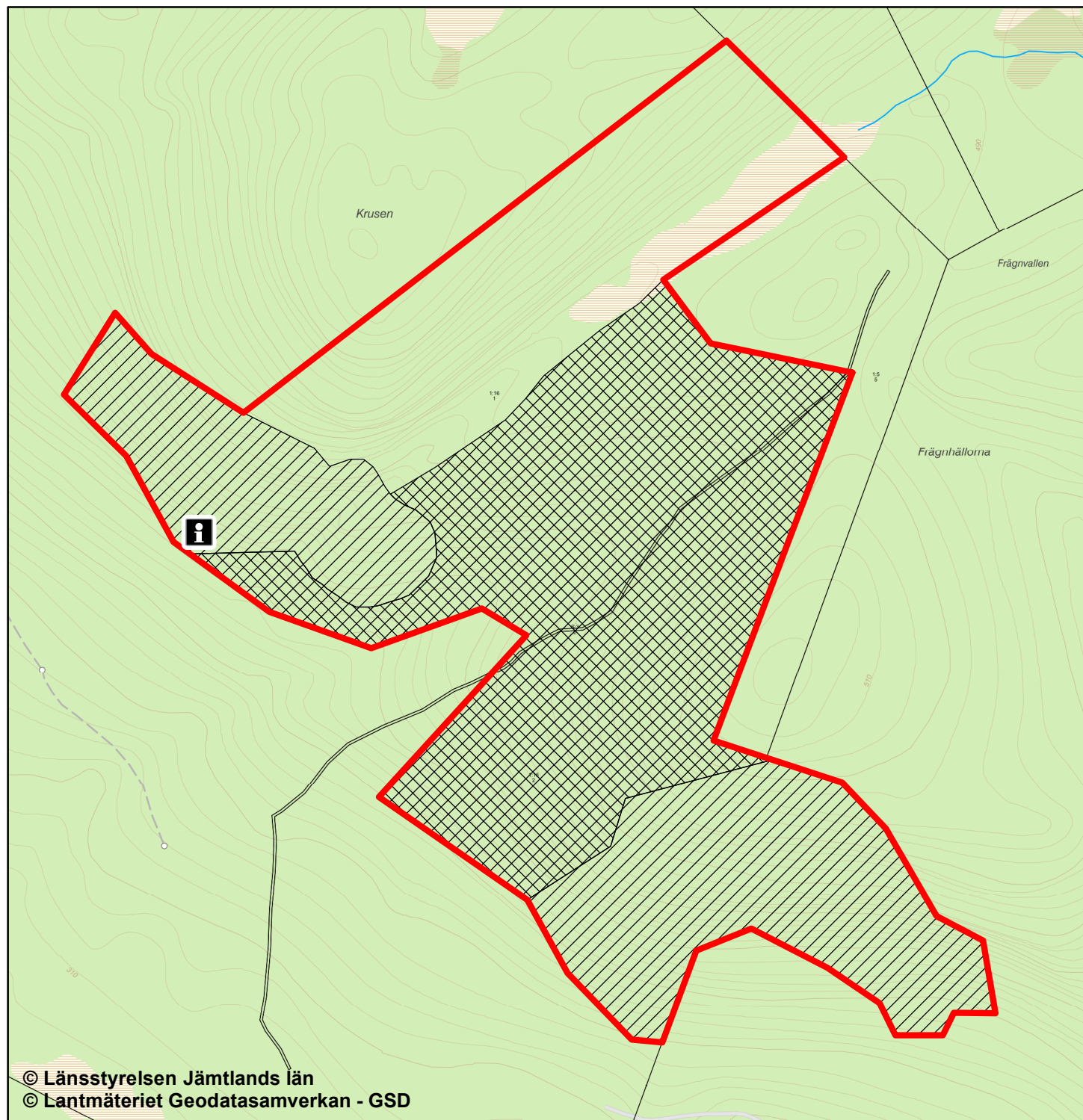
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
- 3a. Skötselplankarta

Naturreservatet Frägnhällorna

Beslutskarta

Gräns för naturreseptatet Frägnhällorna

Informationstavla som omfattas av föreskrift B2

Områden som omfattas av föreskrift B3

Område som omfattas av föreskrift B3 & B4

0

500 m

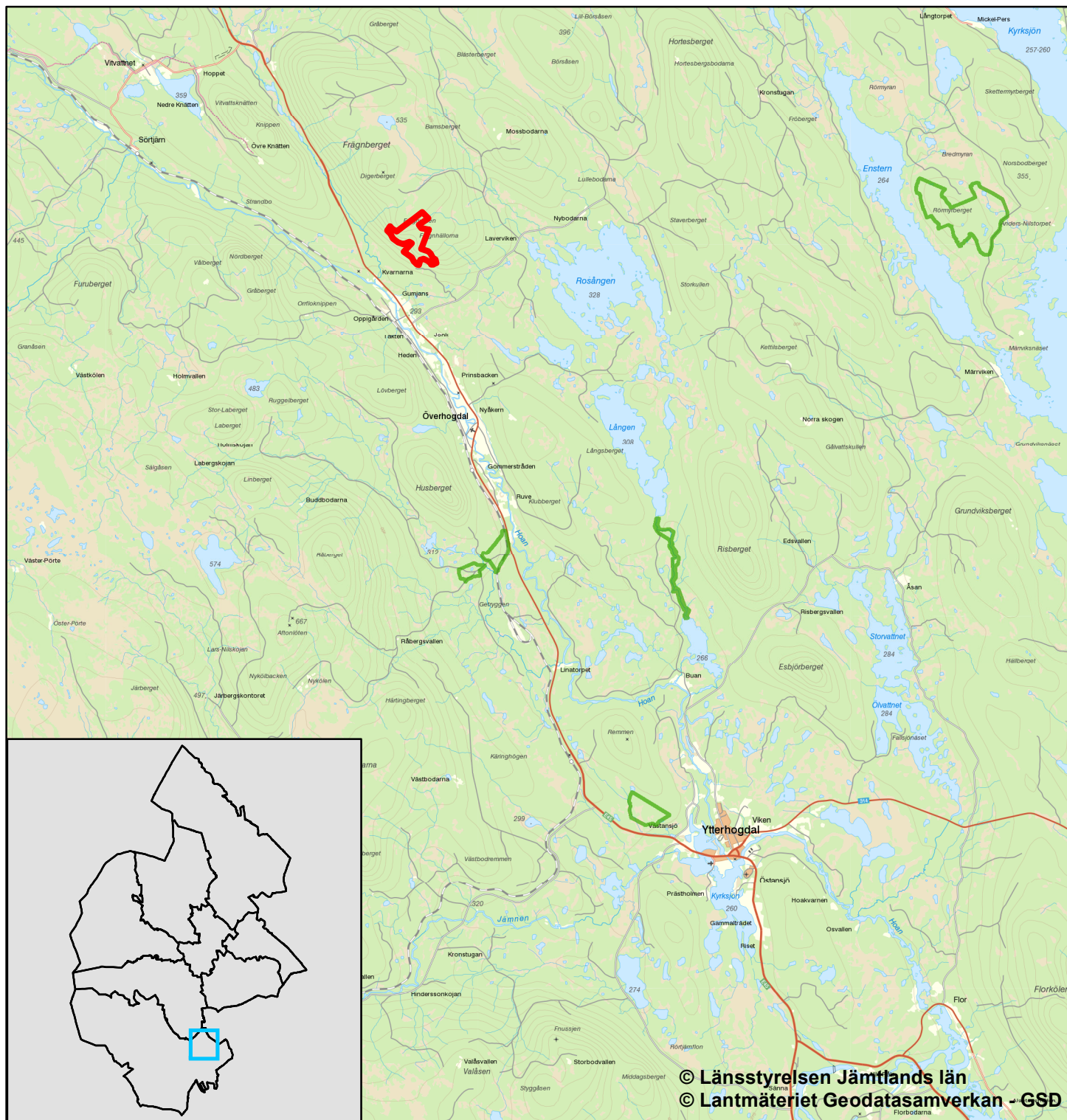
Skala 1:8 000

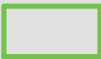

Naturreservatet Frägnhällorna

Översiktskarta

- Naturreservatet Frägnhällorna
- Övriga naturreservat

0

10 Km

Skala 1:150 000

Skötselplan för naturreservatet Frägnhällorna

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL.....	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning.....	2
Prioriterade bevarandevärden	4
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP).....	4
PLANDEL.....	5
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	5
Skötselområde A –Näringsrik granskog och tallskog (18 hektar)	5
Skötselområde B – Lövträdsrik blandskog (24 hektar)	6
Skötselområde C – Yngre lövträdsrik blandskog (34 hektar).....	7
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden.....	7
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	8
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	8
Övriga uppgifter.....	8
Uppföljning	8
Tillsyn.....	8
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	9
Källförteckning	9

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets löv- och grannaturskogar med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Syftet nås huvudsakligen genom att skogsmark och andra ingående naturmiljöer får utvecklas fritt. I områden med stor förekomst av lövträd ska dessa naturvärden gynnas genom avveckling av granar.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Frägnhällorna
Län	Jämtland
Kommun	Härjedalen
Fastigheter	Överhogdal 1:16 och del av Överhogdal S:3
Markägare	Staten via Naturvårdsverket samt enskilda markägare
Areal	76 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

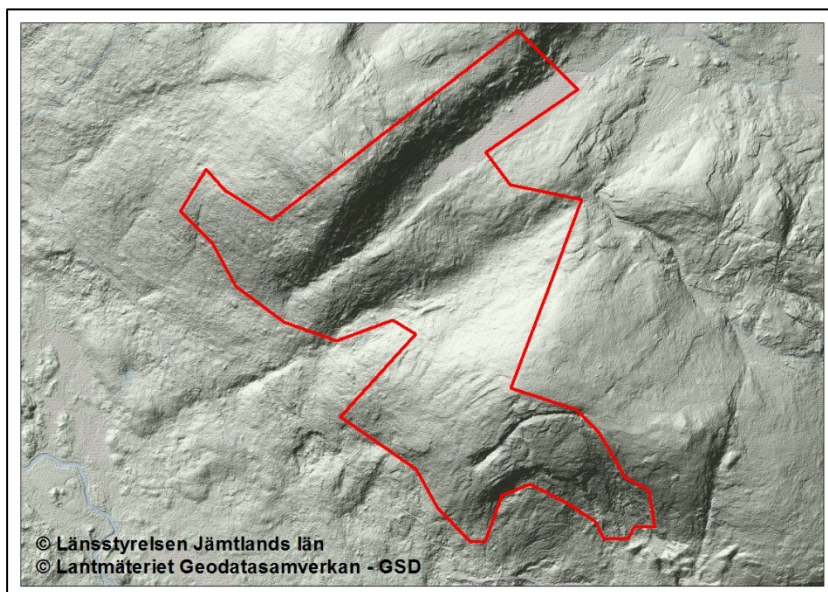
Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Frägnhällorna är beläget 4,5 kilometer nordost om Överhogdal i Härjedalens kommun. Området karakteriseras av sluttningar och en dalgång mellan bergshöjderna Krusen och Frägnhällorna. Altituden varierar mellan cirka 360 respektive 560 meter över havet.

Geologiska förhållanden

Berggrunden utgörs av sura intrusiva bergarter, huvudsakligen Rätangranit. Ett stråk av den intermediära bergarten monzonit går genom området. I områdets sydöstra del finns även den basiska bergarten diabas. Jordarten består av sandig morän. Torv förekommer i en mindre myr i nordöstra delen av området. Berg i dagen förekommer på flera ställen i området och särskilt i dess östra del.

Höjdsmodell som tydliggör landskapets terrängformer.

Skogen

Längs den sydostexponerade bergssluttningen i norra delen finns blandskogar, som i de lägre liggande, näringsrika delarna domineras av gran och asp och i de övre, magrare delarna av tall. Den 150-åriga granskogen i nordöst har hög produktion med grova granar upp till 60 centimeter i diameter brösthöjd och en påtaglig inblandning av grova björkar och aspar. I blandskogen i naturreservatets nordvästra del finns stora koncentrationer av äldre asp. Även i den sydvästexponerade och branta sluttningen i södra delen av naturreservatet finns ett stort inslag av gamla och grova aspar varav många är bevuxna med lunglav *Lobaria pulmonaria*. I anslutning till sydvästsluttningen och i den lägre liggande dalgången finns yngre skog med stort inslag av asp som uppkommit efter avverkningar utförda i slutet av 1950-talet.

Asp och björk i olika successionsstadier förekommer i hela naturreservatet. Sälg och rönn finns också spritt i området. De äldre asparna och björkarna är cirka 30-40 centimeter i brösthöjd, enstaka aspar har en brösthöjdsdiameter på över 50 centimeter. Äldre träd finns i större delen av naturreservatet. De äldsta träden utgörs av cirka 200-åriga tallar som når dimensioner på drygt 60 centimeter i brösthöjd. Förekomsten av död ved är i allmänhet sparsam till måttlig, fläckvis finns dock en riklig förekomst. Synliga spår av brand förekommer, men i liten omfattning. De största värdena är knutna till asp som förekommer allmänt i hela området i olika åldrar och storlek. Det finns även en del ny föryngring av asp.

Naturvårdsarter

Förutom lunglav (NT, S) har även granticka *Phellinus chrysoloma* (NT, S), gränsticka *Phellinus nigrolimitatus* (NT, S), ullticka *Phellinus ferrugineofuscus* (NT, S), rosenticka *Fomitopsis rosea* (NT, S) och doftticka *Haploporus odoratus* (VU, S) hittats i området.

Rödlistade arter kategoriserade enligt ArtDatabanken 2015: *NT* = nära hotad.
S = Signalart (Skogsstyrelsen 2000, 2002).

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

Tidigare bedrevs fäboddrift i området. Det finns inga registrerade forn- eller kulturlämningar i naturreservatet. Skogen i naturreservatet har påverkats av dimensionsavverkningar men påverkan är relativt liten i de brantare och svårtillgängliga partierna. Modernt skogsbruk har förekommit i den lägre liggande dalgången.

Friluftsliv

Området nyttjas främst som jaktmark.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Blandskog med stort inslag av lövträd, framförallt asp, i olika successionsstadier.
- Näringsrik granskog med inslag av lövträd.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt hålhäckande fåglar.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP)

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer. Åtgärdsprogram som är aktuella för detta naturreservat har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter. På samma sätt ska prioriterade åtgärder i ännu ej fastställda åtgärdsprogram kunna utföras i naturreservatet när programmen fastställts.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Hotade arter på asp i Norrland	Ingen av de berörda arterna har noterats i naturreservatet. Då beståndsdynamiken kommer att förändras över tid bör åtgärdsprogrammet ändå beaktas.
Björklevande vedskalbaggar i Norrland	Ingen av de berörda arterna har noterats i naturreservatet. Då beståndsdynamiken kommer att förändras över tid bör åtgärdsprogrammet ändå beaktas.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har delats in i tre skötselområden (A-C) där den långsiktiga förvaltningen av områdets främst skogliga naturvärden skiljer sig åt. Område A utgörs av näringsrik granskog och tallskog. Område B består av lövträdsrik blandskog. Område C utgörs av yngre lövträdsrik blandskog.

Skötselområde A –Näringsrik granskog och tallskog (18 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet ligger i en sydostexponerad sluttning. Den nedre delen av sluttningen domineras av högproduktiv 150-årig granskog på näringsrik mark. Inslaget av grova björkar och aspar i olika successionsstadier är påtagligt. Den övre delen av sluttningen domineras av tallskog på mager mark. Till skötselområdet hör även ett mindre parti med våtmark.

Skötselområde A – Näringsrik granskog

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av näringsrik granskog, talldominerad naturskog och våtmark. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna bark- och vedlevande

Länsstyrelsen
Jämtlands län

lavar, svampar och insekter samt hackspettar. Arealen näringsrik granskog, talldominerad naturskog och våtmark ska vara 18 hektar.

Förvaltningsinriktning

Fri utveckling.

Skötselåtgärder

- Inga, bevarandemålen nås genom fri utveckling.

Skötselområde B – Lövträdsrik blandskog (24 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av grandominerad blandskog med ett stort inslag av gamla och grova aspar. De flesta asparna är cirka 30-40 centimeter i brösthöjdsdiameter och på många växer det lunglav. Det finns också grova tallar i området varav de flesta är runt 150 år.

Skötselområde B – Lövträdsrik blandskog

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av lövträdsrik blandskog. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor i olika nedbrytningsstadier. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna bark- och vedlevande lavar, svampar och insekter samt hackspettar. Arealen lövträdsrik blandskog ska vara 24 hektar.

Förvaltningsinriktning

Fri utveckling i kombination med mindre åtgärder för att gynna lövträd.

Skötselåtgärder

- Upprättande av plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträdsrika miljöer samt utförande av åtgärder enligt planen, vilket kan innebära avveckling av granar för att gynna lövträd.

Skötselområde C – Yngre lövträdsrik blandskog (34 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av asprik skog som uppkommit efter avverkningar utförda i slutet av 1950-talet.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av lövträdsrik blandskog med ett stort inslag av asp. Gamla och grova lövträd samt stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier ska finnas i rikliga mängder. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna bark- och vedlevande lavar, svampar och insekter samt hackspettar. Arealen lövträdsrik blandskog ska vara 34 hektar.

Förvaltningsinriktning

Skapa och bevara naturvärden knutna till lövträd.

Skötselåtgärder

- Upprättande av plan för utvecklandet av lövträdsvärden samt utförande av åtgärder enligt planen, vilket kan innebära röjning och fällning av träd. När skogen blivit äldre kan avveckling av granar genom ringbarkning, eller motsvarande åtgärd, behöva utföras.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Frägnhällorna är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt och utflykter. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett ökat besöksantal.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Informationstavla för naturreservatet sätts upp vid områdets entré.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
B	Upprättande av plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträd	1	Inom 2 år	Engångsåtgärd
B	Åtgärder enligt plan för skötsel av naturvärden knutna till lövträd	1	Enligt plan	Enligt plan
C	Upprättande av plan för utvecklande av lövträdsvärden	1	Inom 2 år	Engångsåtgärd
C	Åtgärder enligt plan för utvecklande av lövträdsvärden	1	Enligt plan	Enligt plan
Friluftsliv	Uppsättning av en informationstavla	1	Inom 1 år	Underhåll vid behov

Övriga uppgifter

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

Härjedalens kommun 2004. Översiktsplan för Härjedalens kommun.

Härjedalens kommun 2010. Vindkraft i Härjedalens kommun – östra delen. Tillägg till översiktsplan.

Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45

Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31

Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.

Naturvårdsverket 2008. Åtgärdsprogram för björklevande skalbaggar på björk i Norrland. Naturvårdsverket rapport 5843.

Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.

Naturvårdsverket 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket rapport 6393.

Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Handisam 2013. Tillgängliga natur- och kulturvärden. En handbok för planering och genomförande av tillgänglighetsåtgärder i skyddade utomhusmiljöer. Naturvårdsverket Rapport 6562.

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017. Nationell strategi för formellt skydd skog.

Skogsstyrelsen 2014. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Källor på internet

Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.

Lantmäteriet. Historiska kartor. Ekonomiska kartan 1971 Vitvatnskrogen. Generalstabskartan 1919 Ramsjö. Karta Överhogdalssocken 1847. <http://historiskakartor.lantmateriet.se>.

Naturvårdsverket. EU:s direktiv för biologisk mångfald.

<https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/Biologisk-mangfald-i-EU/EUs-naturvardsdirektiv/>.

Naturvårdsverket. Process att bilda naturreservat. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/>.

Naturvårdsverket. Vägledningar för arbetet med att bilda naturreservat.

<http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera>

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Forsök www.raa.se/cms/forsok/start.html.
Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse,
strategiska platser och årstidsland
Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlistade arter i Sverige. www.artfakta.se.

Ej tryckta källor

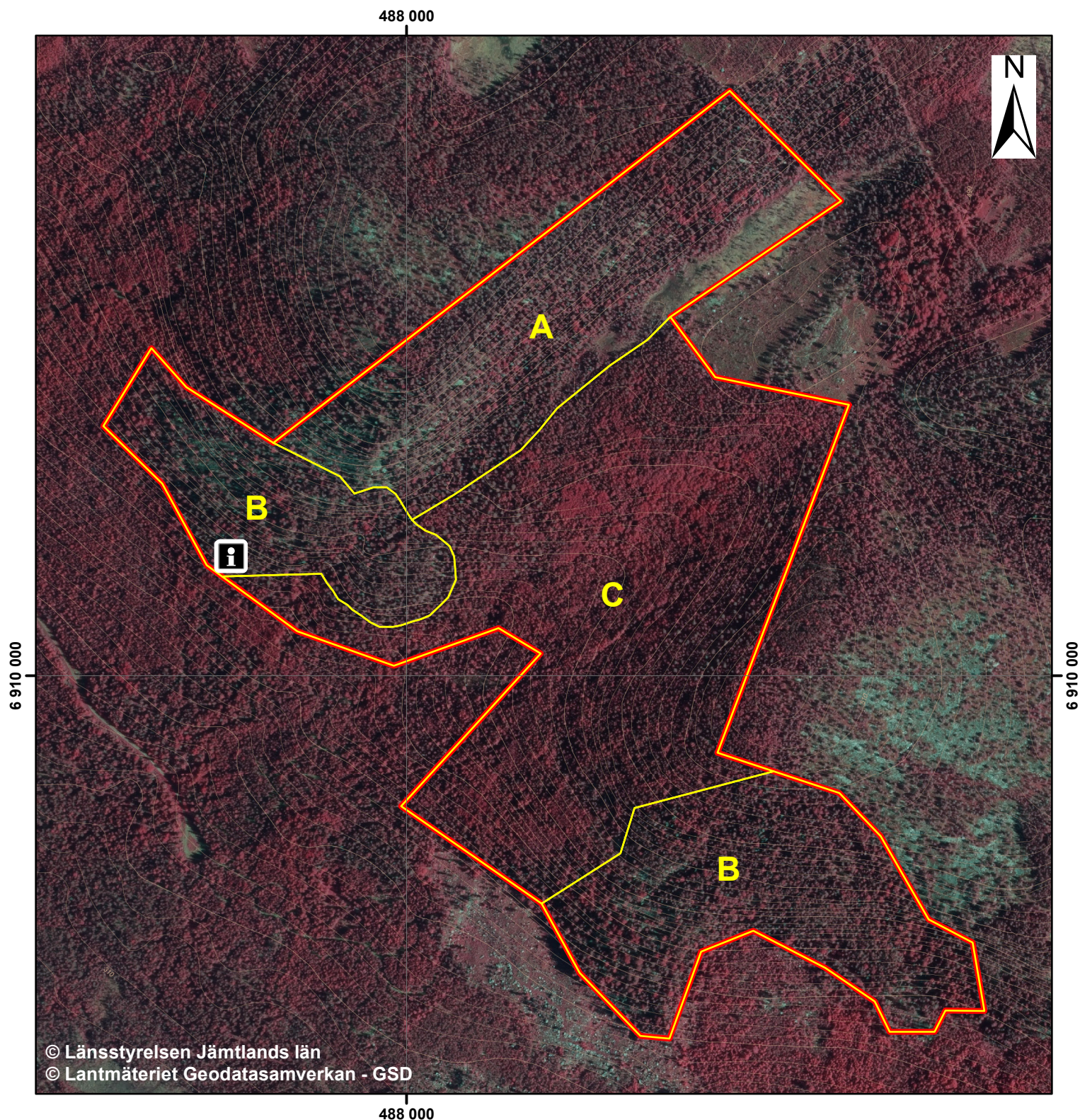
Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatabas 2018-11-16. ©
Sveriges geologiska undersökning (SGU)
Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Frägnhällorna

Skötselplankarta

	Gräns för naturreservatet		Informationstavla
Skötselområden			
	A - Fri utveckling		
	B - Utglesning av trädskikt genom avveckling av granar		
	C - Röjning och fällning av träd		

SWEREF 99 TM, Höjdkurvor 5 m intervall

0 500 m

Skala 1:8 000